

Motion till riksdagen 2009/10:C457

av **Sven Yngve Persson (m)**

Fortsatt jordbruksverksamhet och nyetablering av bostäder samt undersökningsplikt för köpare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten att fortsätta med pågående verksamhet inom jordbruk trots nyetablering av bostäder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utökad undersökningsplikt för dem som köper bostad som ligger i anslutning till en jordbruksverksamhet eller verksamhet med djurhållning.

Motivering

I allt större utsträckning byggs nya bostäder i tidigare renodlade jordbruksmiljöer. Det är positivt då det bidrar till att landsbygden kan fortsätta att leva.

I de flesta fall sker detta helt problemfritt, och nya och gamla invånare finner ett naturligt sätt att lösa eventuella intressekonflikter.

I en del fall blir det dessvärre inte så utan de nyinflyttade saknar förståelse för de problem det kan innebära att bo i en jordbruksbygd, och då kan det bli svårigheter.

I Boverkets allmänna råd, Bättre plats för arbete, anges 500 meter som ett lämpligt avstånd mellan bostad och djurhållning medan 200 meter anges som lämpligt avstånd i Naturvårdsverkets allmänna råd 1989:6. Även Socialstyrelsen har uttalat att 200 meter kan vara lämpligt med avseende på lukt, flugor buller och allergener (juni 2004).

Enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken ska mark användas för det den är mest lämpad för. Bebyggelse ska lokaliseras till platser som är lämpade med tanke på de boendes och övrigas hälsa.

Fel! Okänt namn på

Grundläggande i miljöbalken (MB) är främjandet av en hållbar utveckling. Jordbruk är av nationell betydelse, vilket innebär att brukningsvärd jordbruksmark ej får användas för bebyggelse om det finns andra alternativ (MB 3 kap. 4 §). Även hänsynsreglerna i andra kapitlet ska beaktas.

I ett antal rättsfall har konflikterna lett till att djurhållningen tvingats att upphöra för att skydda de kringboende. Exempelvis har miljödomstolen förbjudit hästhållning i Röbbäck närmare än 100 meter från den klagandes fastighetsgräns. I andra fall har det förelagts åtgärder som gör genomförandet av projektet ekonomiskt oförsvarbart. I övriga fall är det svårare, och rättspraxis tycks vara att det är den som upplever sig lidande av en störning som får rätt.

Detta har lett till att många kommuner säger nej till bygglov för uppförande av enstaka bostäder på landsbygden, inte för att de vill bromsa utvecklingen utan för att de vill säkerställa att pågående verksamhet inte försvåras.

Det kan inte vara rimligt och inte heller i enlighet med intentionerna om att jordbruk är av nationell betydelse att så sker. Det borde vara så att den som kommer ny till ett område får finna sig i rådande förhållanden och därmed ha förverkat sin rätt att klaga på befintlig verksamhet.

Därför borde en köpare ha ökad undersökningsplikt av närområdet när man vill köpa ett hus som ligger i angränsning till en jordbruksverksamhet eller verksamhet med djurhållning. Man bör som köpare fundera över om man vill bo intill en bondgård och då också vara medveten om att en viss lukt från verksamheten kan förekomma. Väljer man då med bakgrund av de förutsättningar som finns när man köper huset så ska man ha förverkat sin rätt att sedan klaga på lukten, buller etc. eftersom man var medveten om detta när man köpte sin bostad. Undersökningsplikten ska gälla grannar och gälla för alla bönder. Det är ju inte så att man är bonde på vissa orter utan man är det i hela landet. Det ska alltså inte finnas någon skillnad på undersökningsplikten beroende på var i landet man bor.

Det omvända gäller redan i dag. Om man ska utöka en befintlig verksamhet krävs det i de flesta fall att de kringboende ger sitt medgivande till utökningen då det finns anledning att befara att de kringboende kommer att få en ökad störning. Det hindrar inte att den befintliga verksamheten givetvis ska följa de riktlinjer kring djurskötsel, gödselhantering m.m. som finns.

En sådan ordning skulle vara till gagn för många. Det skulle bli lättare att avyttra en tomt för fritids- eller permanentboende om man visste att det inte innebär framtida inskränkningar i sin eller grannens verksamheter. Det skulle även öka möjligheten att förtäta en del av våra mindre byar och därmed ge ökat underlag för samhällelig och övrig service.

Det är därför rimligt att det i plan- och bygglagen eller annan lämplig lag förs in en paragraf som tydliggör att nyetablering av boende eller bostäder inte får försvåra för en etablerad verksamhet.

Stockholm den 5 oktober 2009

Sven Yngve Persson (m)